

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα 13-12-1995

21. Αριθ. Γνωμ. 2588

17

ΘΕΜΑ: Επί εκτιώμενης ισόβιας
καθειρξεως και πρόσκαιρης
στερητικής της ελευθερίας
ποινής, για τη χορήγηση
άδειας αρκεί κράτηση 10 ετών.

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Δικαιοσύνης
Δ/νση Σωφρ. Αγωγής Ενηλίκων
Τμήμα Α'

ΣΧΕΤ: 937327/11.10.1995

έγγραφό σας.

I. Ύστερα από το σχετικό, σας γνωρίζω τα ακόλουθα επί του ερωτήματος που διατυπώνει ο Διευθυντής της Αγροτικής Φυλακής Αγιάς με το 2147/10.8.1995 έγγραφο του, εάν δηλαδή επί εκτιώμενης ισόβιας καθειρξεως και πρόσκαιρης καθειρξεως ή φυλακίσεως μπορεί να χορηγηθεί στον κρατούμενο τακτική άδεια εφόσον έχει εκτίσει το απαιτούμενο για την ισόβια κάθειρξη όριο ποινής των 10 ετών ή απαιτείται και η έκτιση του 1/5 της συντρέχουσας ποινής.

II. Κατά το άρθρο 53 εδ. α' Ν. 1851/1989, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 Ν. 2145/1993, "Οι τακτικές άδειες χορηγούνται εφόσον: Ο κατάδικος έχει εκτίσει το ένα πέμπτο της ποινής του, χωρίς ευεργετικό υπολογισμό των ημερών εργασίας, και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον τρεις μήνες. Σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει

τουλάχιστον δέκα έτη και εφόσον πρόκειται για ισόβια καθείρξη λόγω μετατροπής από μη εκτελεσθείσα θανατική ποινή, κατά το άρθρο 96 § 1 του παρόντος κώδικα, τουλάχιστον δέκα πέντε έτη... Αν στον κατάδικο έχουν επιβληθεί περισσότερες ποινές κατά της ελευθερίας και δεν έχει γίνει προσμέτρηση τους σε μία συνολική ποινή κατά το άρθρο 94 Π.Κ, για τον υπολογισμό της εκτιθείσας ποινής, κατά την έννοια της παρούσας διατάξεως, λαμβάνεται υπόψη το άθροισμά των επι μέρους ποινών".

III. Η τελευταία αυτή διάταξη περί του απαιτούμενου για την χορήγηση άδειας χρόνου κρατήσεως επί περισσότερων ποινών κατά της ελευθερίας που δεν έχουν προσμετρηθεί δεν υπήρχε στο άρθρο 53 Ν. 1851/1989, προστέθηκε δε κατά την αντικατάσταση του άρθρου αυτού με το άρθρο 2 Ν. 2145/1993. Έτσι είναι αναμφισβήτητο ότι επί περισσότερων πρόσκαιρων στερητικών της ελευθερίας ποινών ο απαιτούμενος χρόνος κρατήσεως, ως τυπική προϋπόθεση για την χορήγηση άδειας, θα προσδιοριστεί βάσει του αθροίσματος των ποινών αυτών. Η διάταξη όμως αυτή δεν προσδιορίζει ρητώς και τον απαιτούμενο χρόνο κρατήσεως στην περίπτωση κατά την οποία ο κατάδικος εκτίει περισσότερες ποινές ισόβιας καθείρξεως ή ποινή ισόβιας καθείρξεως και πρόσκαιρης καθείρξεως ή φυλακίσεως. Τόσο στην εισηγητική έκθεση του Ν. 2145/1993 όσο και κατά τη συζήτηση του επίμαχου άρθρου 2 του νόμου αυτού δεν περιέχεται καμία διευκρίνιση για το θέμα αυτό (βλέπετε εισηγητική έκθεση σελ. 2 και Πρακτικά Βουλής συνεδρίαση ΡΚ/4.5.1993 σελ.6192). Εξάλλου, όπως είναι

πρόδηλο, δεν είναι δυνατή η εφαρμογή της διατάξεως αυτής στις παραπάνω δύο περιπτώσεις, αφού δεν είναι δυνατή άθροιση είτε περισσότερων ποινών ισόβιας καθείρξεως, είτε ισόβιας καθείρξεως και πρόσκαιρης ή φυλακίσεως.

IV. Ο λόγος για τον οποίο καθορίζει ο νόμος ένα χρονικό διάστημα κρατήσεως (1/5 ποινής γενικά, 10 έτη επί ισόβιας καθείρξεως) ως τυπική προϋπόθεση για την χορήγηση άδειας στον κρατούμενο είναι ότι θεωρεί το διάστημα αυτό αναγκαίο για να διαγνωσθεί και η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων που καθορίζονται για την χορήγηση της άδειας. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι ανάλογο προς το ύψος της ποινής, προκειμένου περί πρόσκαιρης ποινής στερητικής της ελευθερίας (1/5 αυτής), ενώ προκειμένου περί της ισόβιας καθείρξεως, ποινής με άδηλο κατά περίπτωση ύψος, είναι σταθερό (10 έτη). Εάν συνεκτιόνται με κοινή έναρξη είτε περισσότερες ποινές ισόβιας καθείρξεως είτε ποινή ή ποινές ισόβιας καθείρξεως και πρόσκαιρης καθείρξεως ή φυλακίσεως, το παραπάνω χρονικό διάστημα των 10 ετών κρατήσεως αρκεί ως τυπική προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας στις περιπτώσεις αυτές, αφού λογικά το χρονικό διάστημα τούτο αρκεί για την αξιολόγηση και της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων για την χορήγηση της άδειας, σχετικά με όλες τις ποινές και στη μία και στην άλλη περίπτωση. Αφού ο νόμος δεν επιβάλλει και επί των περιπτώσεων αυτών κάποιον άλλον υπολογισμό από τον ανωτέρω, ο οποίος προκύπτει από την συνέκτιση αυτών, που επιβάλλεται εκ των πραγμάτων. Εφόσον η διάταξη του

άρθρου 53 α'εδαφ. τέταρτο του Ν. 1851/1989 επιβάλλει, για την χορήγηση της άδειας, το αθροιστικό υπολογισμό των ποινών εκείνων που είναι δυνατόν να προσμετρηθούν, κατά το άρθρο 94 § 1 Π.Κ (πολύ περισσότερο στις περιπτώσεις που η αθροιστική έκτιση ποινών επιβάλλεται υποχρεωτικά από τον νόμο και δεν χωρεί επιμέτρηση), συνάγεται κατά αντιδιαστολή ότι, εάν η επιμέτρηση δεν είναι δυνατή κατά το νόμο, για τον λόγο ότι η μία τουλάχιστον ποινή είναι ισόβια καθείρξη, δεν μπορεί να γίνει λόγος περί αθροίσματος των ποινών αυτών.

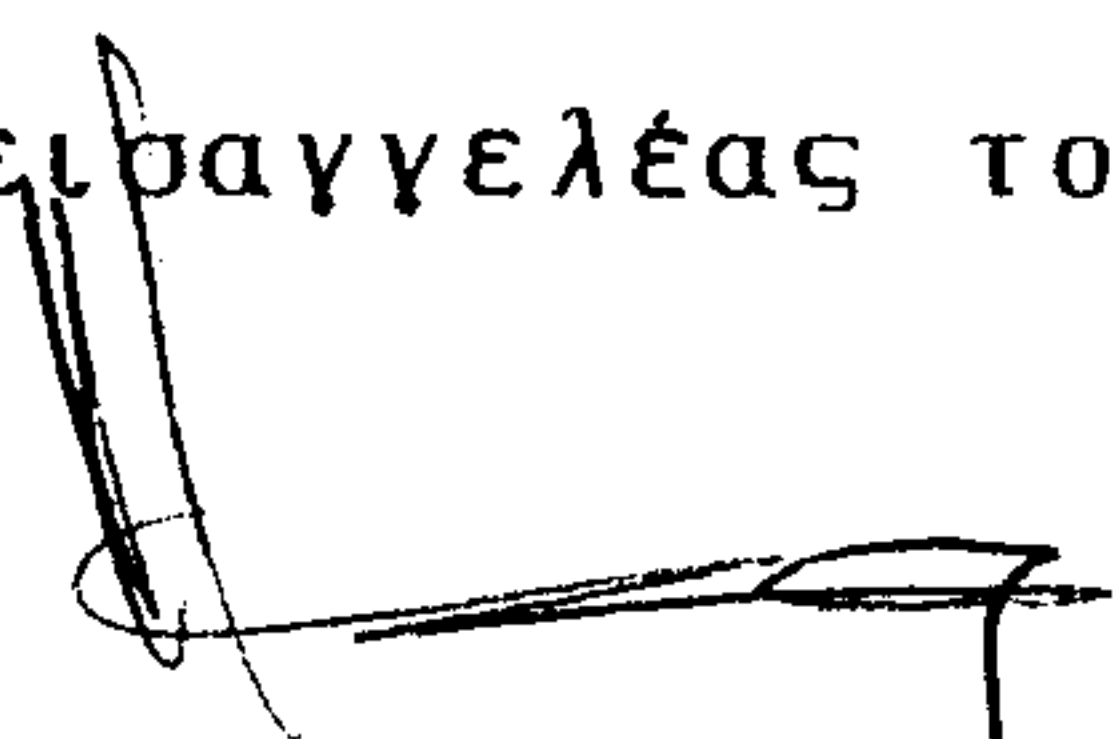
V. Έτσι στο σημειούμενο στην αρχή ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι στις περιπτώσεις που συνεκτίονται με κοινή έναρξη περισσότερες ποινές από τις οποίες η μία τουλάχιστον είναι ισόβια καθείρξη, το απαιτούμενο ως τυπική προϋπόθεση, για την χορήγηση τακτικής άδειας στον κρατούμενο, χρονικό διάστημα κρατήσεως των ~~10~~ ετών υπολογίζεται ενιαία για όλες τις ποινές από την κοινή έναρξη τους και δεν επαυξάνεται ανάλογα προς τις περισσότερες συντρέχουσες ποινές είτε ισόβιας καθείρξεως είτε πρόσκαιρης ή φυλακίσεως.

VI. Εξάλλου, όμως, εάν είναι διαφορετικός ο χρόνος ενάρξεως των λοιπών συντρέχουσών ποινών ισόβιας καθείρξεως ή των λοιπών ποινών πρόσκαιρης καθείρξεως ή φυλακίσεως, είναι πρόδηλο, όπως συνάγεται από τον αναφερόμενο παραπάνω σκοπό του απαιτούμενου, για την χορήγηση της άδειας στον κρατούμενο, χρονικού διαστήματος κράτησης ότι α) εάν πρόκειται για περισσότερες ποινές ισόβιας καθείρξεως το χρονικό

διάστημα των 10 ετών κρατήσεως υπολογίζεται από τότε που άρχισε η έναρξη της νεώτερης ποινής και β) όταν πρόκειται και για ποινές πρόσκαιρης καθείρξεως ή φυλακίσεως θα γίνεται διάκριση αα) εάν το οριζόμενο σχετικά με την πρόσκαιρη κάθειρξη ή φυλάκιση χρονικό διάστημα ($1/5$ ποινής) συμπίπτει με το χρονικό διάστημα που ορίζεται για την ισόβια κάθειρξη (10 έτη), θα ληφθεί υπόψη μόνο το τελευταίο και ββ) εάν είτε η έναρξη εκτίσεως της πρόσκαιρης καθείρξεως ή φυλακίσεως προηγείται της έναρξεως της εκτίσεως της ισόβιας καθείρξεως είτε προηγείται η δεύτερη και οι πρώτες άρχισαν να εκτίονται σε χρόνο που το $1/5$ αυτών δεν καλύπτεται από τα 10 έτη κρατήσεως που ορίζονται για την προηγούμενη, θα υπάρχει μια ανάλογη επαύξηση των 10 ετών κράτησης που απαιτείται για την χορήγηση άδειας του κρατούμενου.

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Ηλίας Σπυρόπουλος